

Työmatkaturvallisuuden työkalupakki

Laura Loikkanen

Välitä, muista – ennakoi.
LIIKENNETURVA

Työmatkaliikenteen työkirja

- Työsuojelun ja työmatkaliikenteestä vastaavien käyttöön.
- Selaile ja täytä omassa tahdissasi, työkirja ohjaa eteenpäin.
- Työkirjassa on ideoita ja vinkkejä sekä linkkejä erilaisiin aineistoihin ja työkaluihin.
- Työkirjan löydät [suomeksi](#) sekä [englanniksi](#)

5.2 Työpaikkasi pelisäännöt

Työasiamatkat ja niiden suunnittelu

Esim. suositellut kulkutavat, useampi kokous samalla reissulla, tauot, mitä tehdään, jos työpäivä venyy?

Kiire

Esim. turvallisuus vs. tehokkuus, mitä tehdään, jos äkillinen ulkopuolinen tekijä muuttaa aikataulua?

Sää- ja muut olosuhteet

Esim. ajonopeus ja keliolosuhteet, ajan varaaminen, erittäin huono ajokeli ja liikkumispäätökset tai etätyömahdollisuus?

Ajoneuvon kunto

Esim. asianmukaiset renkaat, ajoneuvojen katsastus, kuormaus, vuokra-auton käytössä huomioitavat asiat mm. perehdytys?

Keskittyminen liikenteeseen

Esim. vältetään puhelimeen puhumista, viestittelyä ja etäkokouksia ajon aikana, hands free, jos puhelu on välttämätön, navigaattorin ohjelmointi ennen ajoon lähtöä?

Julkiset liikennevälineet

Esim. turvavyön käyttö linja-autossa?

Työliikenteen turvallisuuden itsearviointi

- Työsuojelun ja johdon työkalu, ei koko henkilöstön käyttöön.
- Auttaa kartoittamaan työnantajan toimenpiteiden nykytilaa.
- Ohjaa tunnistamaan kehityskohteita ja toimii myös seurannan välineenä.
- Toista säännöllisesti esim. vuosittain tai kahden vuoden välein.
- Saatavilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

	Lähtötaso (0–1 pistettä): Työliikenteen turvallisuudessa on kehitettävää	Hyvä taso (2–3 pistettä): Työliikenteen turvallisuustyö on käynnissä	Erinomainen taso (4–5 pistettä): Työliikenteen turvallisuustyö on ensiluokkaista	Pisteet
Vaarojen tunnistaminen ja riskien hallinta Työpaikalla tunnistetaan ennakoivasti vaaroja ja arvioidaan riskejä. Tähän on käytössä työkaluja.	- Työliikenteen turvallisuusriskejä ei tunnisteta eikä hallita järjestelmällisesti. - Vain vähimmäistason edellyttämät toimenpiteet tehdään.	- Työpaikalla tunnistetaan merkittävät ja toistuvat riskit työliikenteen turvallisuudessa. - Työpaikalla on olemassa kirjatut ohjeet työliikenteen riskiarvion tekemiseen.	- Työpaikalla on käytössä työliikenteen riskien arviointia varten oma toimintatapansa ja sitä hyödynnetään aktiivisesti. - Riskien ja vaaratilanteiden vähentämiseen tähtäävät toimenpiteet on määritelty. Niitä seurataan ja päivitetään säännöllisesti.	
Ohjeet henkilöstölle Työpaikalla on kirjatut ohjeet turvalliseen työliikenteeseen.	- Työliikenteen turvallisuutta ei ole mietitty. - Työpaikalla on satunnaisia ohjeita liikkumiseen, mutta ne koskettavat enemmän esimerkiksi kustannuksia ja ajankäyttöä kuin turvallisuutta.	- Työpaikalla on kattavat ohjeet turvallisesta liikkumisesta. - Ohjeet ovat henkilöstön tiedossa ja niiden noudattamista seurataan. - Ohjeita hyödynnetään osana perehdytystä.	- Henkilöstö osallistuu ohjeiden luontiin ja kehittämiseen. - Ohjeita päivitetään saadun palautteen perusteella. - Ohjeista viestitään henkilöstölle säännöllisesti.	
Turva- ja suojavarusteet Turva- ja suojavarusteiden käytön tulee olla osa työpaikan turvallisuuskulttuuria. Turva- ja suojavarusteita ovat esimerkiksi kypärät, nastakengät, valot ja heijastimet.	- Työnantaja tiedottaa yleisellä tasolla turva- ja suojavarusteista. - Työnantaja ei ole linjannut turva- ja suojavarusteiden käytöstä.	- Työnantaja kannustaa henkilöstöä turva- ja suojavarusteiden käyttöön työmatkoilla. - Työnantaja on linjannut turva- ja suojavarusteiden käytöstä työasiamatkoilla.	- Työnantaja mahdollistaa turva- ja suojavarusteiden käytön työmatkoilla esimerkiksi yhteishankinnoilla. - Työnantaja vaatii työasiamatkoilla turva- ja suojavarusteiden käyttöä.	

Henkilöstökysely

- Tarjoaa tietoa työmatkoista, kulkutavoista, henkilöstön liikennekäyttäytymisestä ja työmatkojen riskeistä.
- Sisällyttä osaksi laajempaa kyselyä tai toteuta omana kyselynään.
- Auttaa tavoitteiden asettamisessa ja tarjoaa seurantatietoa.
- Toista muutaman vuoden välein.
- Lyhennetty henkilöstökysely suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi

4. Kuinka usein sinulle on sattunut seuraavia asioita liikenteessä viimeisen 4 vuoden aikana?

	ei kertaakaan	kerran tai muutaman kerran	useita kertoja
Olen ollut lähellä nukahtaa rattiin.	☐	☐	☐
Olen ajanut autolla niin sairaana tai huonovointisena, että olen itse huomannut sen vaikuttaneen ajamiseen.	☐	☐	☐
Olen ajanut autolla nautittuani alkoholia luottaen siihen, ettei promilleraja ylity.	☐	☐	☐
Minulla on ollut niin kiire, että turvallisuus liikenteessä on vaarantunut (autoilijana, jalankulkijana, pyöräilijänä, tms.).	☐	☐	☐
Kännykän käyttöni liikenteessä on aiheuttanut minulle vaaratilanteen (autoilijana, jalankulkijana, pyöräilijänä, tms.).	☐	☐	☐
Olen ollut niin voimakkaan tunnetilan vallassa, että turvallisuus liikenteessä on vaarantunut (autoilijana, jalankulkijana, pyöräilijänä, tms.).	☐	☐	☐

Tukea viestintään

- [Työmatkaliikenteen asiakaskirje](#): ajankohtaista asiaa työmatkaturvallisuudesta 4 kertaa vuodessa kolmella kielellä – tilaa ja jaa työyhteisössä!
- Ajankohtaista-kanava: tiedotteita ja vinkkejä.
- [Flickr-albumista](#) kuvia ja infograafeja viestinnän tueksi, kaupallinen käyttö kielletty.
- [Youtube-kanavalta](#) videoita ja animaatioita.

**Kaiken tämän ja paljon muuta
löydät osoitteesta
Työkalut turvalliseen
työmatkaliikenteeseen – Liikenneturva.**

**Tutustu myös Liikenneturvallinen
työpaikka -tunnustukseen.**